

KLÍČOVÉ TÉMA¹

Článek 9

Nošení náboženských symbolů na veřejných místech

(Naposledy aktualizováno: 31/08/2025)

Obecná zásada

Nošení náboženského symbolu nebo oděvu na veřejných místech je jednání chráněné čl. 9 odst. 1. Jednotlivec, jehož život je řízen náboženskými zásadami, musí mít v zásadě možnost projevit svou víru a sdělovat ji ostatním, a to mimo jiné nošením náboženských symbolů a oděvů, a to tím spíše, že zdravá demokratická společnost musí v oblasti náboženství tolerovat a udržovat pluralitu a rozmanitost (*Eweida a ostatní proti Spojenému království*, 2013, § 89 a § 94, [CZE](#)). Toto právo však není absolutní a musí být vyváženo oprávněnými zájmy jiných fyzických a právnických osob. Šíře prostoru pro uvážení, který je ponechán žalovanému státu, závisí na okolnostech, za nichž se náboženský symbol nebo oděv nosí.

Zásady, které lze odvodit ze současné judikatury

Nošení náboženských symbolů a oděvů soukromými osobami:

- pouze velmi výjimečné okolnosti by mohly (teoreticky) odůvodnit zásah do nošení náboženského oděvu na běžných veřejných místech, jakými jsou ulice, náměstí, parky atd. (*Ahmet Arslan a ostatní proti Turecku*, 2010, § 47–51);
- stát však může zakázat nošení oděvu, který zakrývá obličej (*S.A.S. proti Francii* [velký senát], 2014, § 156, [CZE](#); *Belcacemi a Oussar proti Belgii*, 2017, § 52–53; *Dakir proti Belgii*, 2017, § 55–59, [CZE](#));
- zákaz nošení náboženského oděvu soukromými osobami v jednacích síních soudu není důvodný, pokud tento oděv nenarušuje běžný průběh jednání a není zamýšlen jako projev neúcty k soudu (*Hamidović proti Bosně a Hercegovině*, 2017, § 42, [CZE](#); *Lachiri proti Belgii*, 2018, § 46, [CZE](#));
- orgány státu mohou za zvláštních okolností oprávněně požadovat odstranění části náboženského oděvu z bezpečnostních důvodů (při bezpečnostních kontrolách na letištích, při pořizování fotografií pro doklady totožnosti atd.) (*Phull proti Francii* (rozhodnutí), 2005; *El Morsli proti Francii* (rozhodnutí), 2008; *Mann Singh proti Francii* (rozhodnutí), 2008).

Nošení náboženských symbolů a oděvů státními zaměstnanci na pracovišti nebo v místě výkonu práce a studenty na státních školách:

- stát může požadovat, aby se státní zaměstnanci a smluvní zaměstnanci státních orgánů zdrželi nošení nápadných náboženských symbolů a oděvu, aby byla zaručena neutralita

¹ Vypracováno kanceláří Soudu. Pro Soud není závazné.

Původní text je použit se souhlasem Rady Evropy a Evropského soudu pro lidská práva. Tento překlad, včetně doplnění odkazů na české překlady rozhodnutí nebo jejich shrnutí, byl pořízen Ministerstvem spravedlnosti České republiky na základě dohody s Radou Evropy a Evropským soudem pro lidská práva a je výhradní odpovědností Ministerstva spravedlnosti České republiky.

veřejných služeb a rovné zacházení se všemi klienty (*Ebrahimian proti Francii*, 2015, § 63–69, [CZE](#));

- to platí zejména pro učitele na veřejných školách všech stupňů (*Dahlab proti Švýcarsku* (rozhodnutí), 2001; *Kurtulmuş proti Turecku* (rozhodnutí), 2006);
- stát má široký prostor pro uvážení, zda studentům státních škol a vysokých škol povolí nošení nápadných náboženských oděvů (*Dogru proti Francii*, 2008, § 63; *Leyla Şahin proti Turecku* [velký senát], 2005, § 121–122, [CZE](#));
- absolutní zákaz jakýchkoli nápadných konfesních symbolů nošených studenty na veřejných školách, formulovaný nediskriminačním způsobem, je slučitelný s článkem 9 (*Mikyas a ostatní proti Belgii* (rozhodnutí), 2024, § 67–77, [CZE](#)).

Nošení náboženských symbolů a oděvů zaměstnanci v soukromém sektoru:

- společnost může oprávněně zavést pro své zaměstnance pravidla oblékání za účelem ochrany určitého obchodního obrazu, i když jejich uplatňování může někdy vést k omezení nošení náboženských symbolů (*Eweida a ostatní proti Spojenému království*, 2013, § 94, [CZE](#), porušení článku 9 ve vztahu k zaměstnankyni letecké společnosti, které její zaměstnavatel zakázal nosit viditelný křesťanský kříž při práci; samostatné posouzení na poli článku 14 nebylo provedeno);
- nemocnice (soukromá či veřejná) může rovněž omezit nošení náboženských symbolů nebo oděvů, pokud je to odůvodněno zdravotními a hygienickými hledisky (*tamtéž*, § 98–100, [CZE](#), neporušení článku 9 samostatně ani ve spojení s článkem 14 ve vztahu ke zdravotní sestře na geriatrickém oddělení státní nemocnice, které její zaměstnavatel rovněž zakázal nosit viditelný křesťanský kříž při práci).

Ostatní odkazy

Průvodce judikaturou:

- [Průvodce článkem 8 – Právo na respektování soukromého a rodinného života, obydlí a korespondence](#)
- [Průvodce článkem 14 a článkem 1 Protokolu č. 12 – Zákaz diskriminace](#)

Ostatní:

- [Vzdělávání a náboženská rozmanitost](#) (webové stránky Rady Evropy)

KLÍČOVÉ ODKAZY NA JUDIKATURU

- [Dahlab proti Švýcarsku](#) (rozhodnutí), č. 42393/98, 15. února 2001 (nepřijatelnost - zjevná neopodstatněnost stížností na poli článků článku 9 a článku 14 ve spojení s článkem 9);
- [Phull proti Francii](#) (rozhodnutí), č. 35753/03, 11. ledna 2005 (nepřijatelnost – zjevná neopodstatněnost);
- [Leyla Şahin proti Turecku](#) [velký senát], č. 44774/98, 10. listopadu 2005 (neporušení článku 9);

[CZE](#)

- [Kurtulmuş proti Turecku](#) (rozhodnutí), č. 65500/01, 24. ledna 2006 (nepřijatelnost – zjevná neopodstatněnost);
- [El Morsli proti Francii](#) (rozhodnutí), č. 15585/06, 4. března 2008 (nepřijatelnost – zjevná neopodstatněnost);
- [Mann Singh proti Francii](#) (rozhodnutí), č. 24479/07, 13. listopadu 2008 (nepřijatelnost – zjevná neopodstatněnost);
- [Dogru proti Francii](#), č. 27058/05, 4. prosince 2008 (neporušení článku 9);
- [Ahmet Arslan a ostatní proti Turecku](#), č. 41135/98, 23. února 2010 (porušení článku 9);
- [Eweida a ostatní proti Spojenému království](#), č. 48420/10 a 3 další, 2013 (výňatky) (porušení článku 9 ve vztahu k první stěžovatelce; neporušení článku 9 samostatně ani ve spojení s článkem 14 ve vztahu ke druhé a čtvrté stěžovatelce; neporušení článku 14 ve spojení s článkem 9 ve vztahu ke třetí stěžovatelce);

[CZE](#)

- [S.A.S. proti Francii](#) [velký senát], č. 43835/11, 1. července 2014 (výňatky) (neporušení článků 8, 9 a 14 ve spojení s články 8 a 9);

[CZE](#)

- [Ebrahimian proti Francii](#), č. 64846/11, 26. listopadu 2015 (neporušení článku 9);

[CZE](#)

- [Belcacemi a Oussar proti Belgii](#), č. 37798/13, 11. července 2017 (neporušení článků 8, 9 a 14 ve spojení s články 8 a 9);
- [Dakir proti Belgii](#), č. 4619/12, 11. července 2017 (neporušení článků 8, 9 a 14 ve spojení s články 8 a 9);

[CZE](#)

- [Hamidović proti Bosně a Hercegovině](#), č. 57792/15, 5. prosince 2017 (porušení článku 9);

[CZE](#)

- [Lachiri proti Belgii](#), č. 3413/09, 18. září 2018 (porušení článku 9);

[CZE](#)

- [Mikyas a ostatní proti Belgii](#) (rozhodnutí), č. 50681/20, 9. dubna 2024 (nepřijatelnost – zjevná neopodstatněnost).

[CZE](#)